

*“Dövlət Statistika Komitəsi
əsas orqanlardan biridir”*

Heydər Əliyev

**“Statistika xəbərləri” elmi-praktik
jurnalının redaksiya heyəti**

Baş redaktor

Sakit YAQUBOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Redaksiya heyəti:

Ziyad SƏMƏDZADƏ

iqtisad elmləri doktoru,

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü

Şahin SADIQOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Ədalət MURADOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Vahid NOVRUZOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Nazim İMANOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Süleyman QASIMOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Səlim MÜSLÜMOV

iqtisad elmləri doktoru, professor

Tahir BUDAQOV

tibb üzrə fəlsəfə doktoru

Azər ƏMİRASLANOV

iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru

Mehman TAĞIYEV

iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru

Saleh MÖVLAMOV

iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru

Aleksey PONOMARENKO

iqtisad elmləri namızədi, dosent

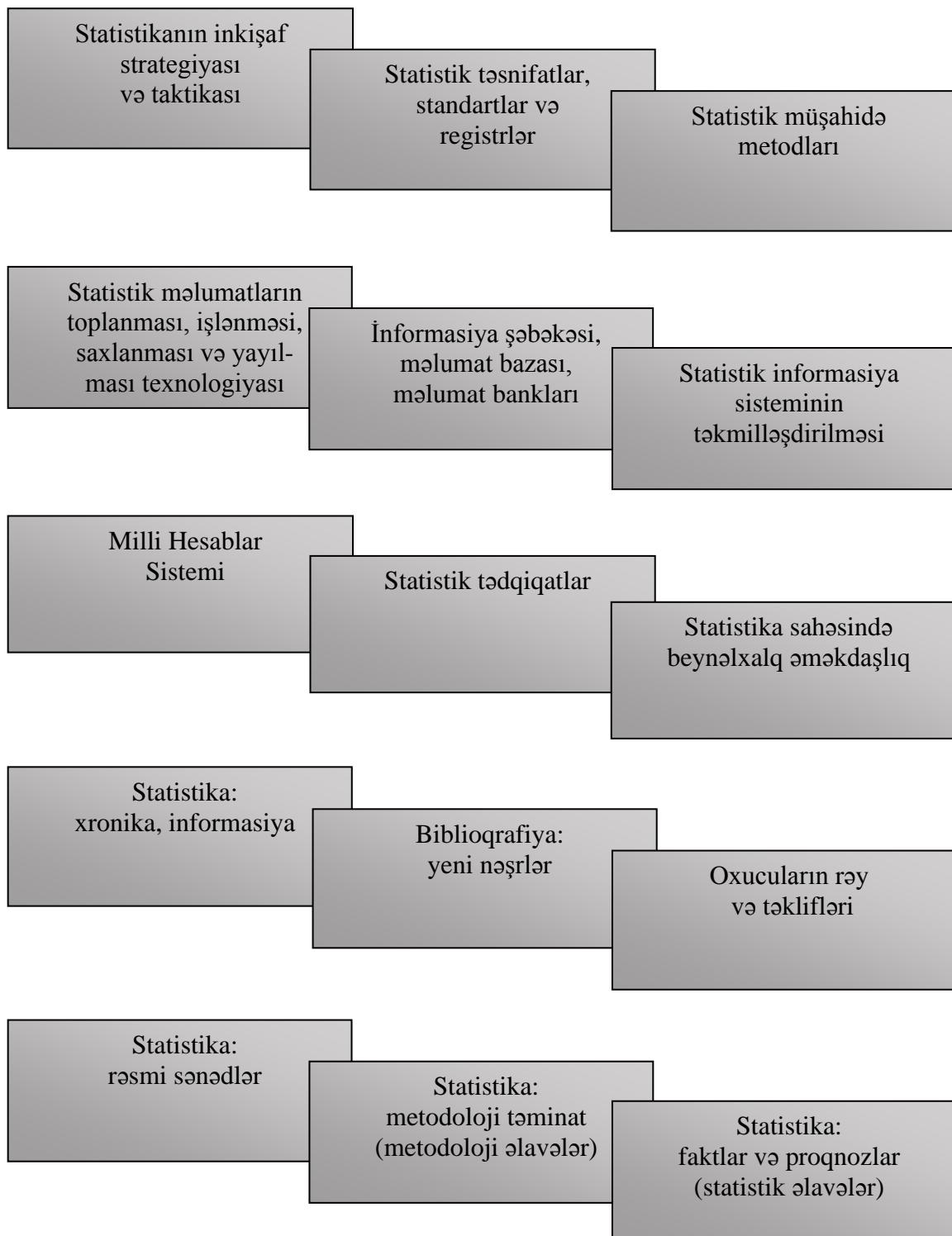
Roumen VESSELİNÖV

iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Alxan MANSUROV

məsul katib

“Statistika xəbərləri” elmi-praktik jurnalının rubrikaları

CONTENT

	page
<u>ECONOMIC-STATISTICAL RESEARCHES</u>	
<i>Saleh Movlamov, Shahin Mustafayev</i>	
Statistical survey of energy consumption in Azerbaijan.....	5
<i>Balash Babayeva, Khanum Khalilli</i>	
Discriminant analysis approach in determining the economic status of countries.....	15
<i>Parvana Namazova</i>	
Statistical analysis of the tobacco and tea market in Azerbaijan.....	24
<i>Orkhan Musayev</i>	
The impact of world financial globalization on Azerbaijan.....	34
<u>THEORY AND METHODOLOGY</u>	
<i>Sifariz Sabzaliyev</i>	
The historical stages of accounting for financial results.....	42
<i>Eldar Quliyev, Natiq Qurbanov</i>	
Engineering marketing management in the creation of lean production.....	47
<i>Rasim Safarov</i>	
Key features of using population census data in organization sustainable development statistics.....	60
<i>Orkhan Sadigov</i>	
Analysis of the relationship between innovation and human capital development and employment.....	69
<i>Gunel Amrahova</i>	
Azerbaijan: the transition from black gold to green culture.....	77
<i>Chichak Najafova</i>	
The economic and technical benefits of using electronic money.....	84
<i>Samir Guliyev</i>	
Prospects of e-commerce development in Azerbaijan.....	91
<u>THE INDICATORS CONCERNING SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY FOR FIRST QUARTER OF 2019 OUTCOMES</u>	
Macroeconomic indicators	97
Gross Domestic Product manufacturing.....	99
Fixed capital allocations for the financial sources.....	99
The value of fixed capital allocations for the fields of economy.....	100
Structure of the retail trade circulation according to the products.....	101
Credit investment to the economy.....	101
Revenues of the state budget.....	101
Expenses of the state budget.....	102
Freight turnover in the transport sector.....	102
Passenger turnover in the transport sector.....	103
Foreign trade indicators of Azerbaijan with the partner countries.....	103
All important types of exported products.....	104
All important types of imported products.....	105
<u>FROM THE PAGES OF STATISTICS HISTORY OF AZERBAIJAN</u>	
Sultanov Hamid Hasanoglu (the 130th anniversary of the birthday).....	106

UOT 338.24.01

AZƏRBAYCANDA ENERJİ İSTEHLAKININ STATİSTİK TƏDQİQİ

Saleh Mövlamov

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin

Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzi

Elmi araşdırırmalar və statistik tədqiqatlar şöbəsinin aparıcı iqtisadçısı, i.ü.f.d

AZ1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81

e-poçt: movlamov@azstat.org

Şahin Mustafayev

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin

Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzi

Statistik innovasiyaların tətbiqi şöbəsinin iqtisadçısı

AZ1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81

e-poçt: shahinm@azstat.org

Açar sözlər: ekonofizika, enerji təhlükəsizliyi, enerji istehlakı, əhalinin sayı, Ümumi Daxili Məhsul, enerji daşıyıcıları, enerji tutumu, enerji verimi, təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə, ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji investisiya.

Ключевые слова: эконофизика, энергетическая безопасность, энергопотребление, численность населения, Валовой Внутренний Продукт, энергоносители, энергоемкость, энергоэффективность, рациональное использование природных ресурсов, охрана окружающей среды, экологические инвестиции.

Keywords: econophysics, energy security, energy consumption, population size, Gross Domestic Product, energy carriers, energy intensity, energy efficiency, rational use of natural resources, environmental protection, ecological investment.

Saleh Movlamov, Shahin Mustafayev

Statistical survey of energy consumption in Azerbaijan

Summary

The article deals with issues such as energy security, which is an integral part of the national security of the country, as well as uneven distribution of the energy resources in the regions and their problems.

GDP on the country, population size, energy consumption were comparatively analyzed, forecasted through time series and relevant graphics, as well as simple statistical models, until 2050. Efficient use of energy resources that are envisaged as a natural resource for sustainable development of the economy, implementation of the new technological innovations, transformation into the economic activities with low energy consumption and prevention of the environmental pollution were investigated.

Ədəbiyyat

1. İ.H.İbrahimov. Ətraf mühitin iqtisadiyyatı. Bakı-2015
2. Ətraf mühitin mühafizəsinə dair konfrans. Azərbaycan Texniki Universiteti. Bakı-2001
3. Ətraf mühit və ekologiya. Elmi-metodik konfrans. Bakı, Ozan-1997
4. Ətraf mühitin mühafizəsi və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə. Dərs vəsaiti. Hərbi nəşriyyat-1996
5. Q.Ş.Məmmədov, M.Y.Xəlilov. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı, Elm nəşriyyatı-2006

6. Э.В.Гиусова. Экология и экономика природопользования: учебник для студентов вузов, обучающихся по экономическим специальностям / Под ред. 3-е издание перераб. и доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007
7. Н.И.Николайкин. Экология: Учебник для ВУЗов. М.: Дрофа, 2003
8. Л.Браун. Экоэкономика: Как создать экономику, оберегающую планету. М.: Издательство «Весь Мир»-2003
9. А.С.Степановский. Прикладная экология. Учебник. Москва: ЮНИТИ-ДАНА-2005
10. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi saytı: www.stat.gov.az
11. Green Growth Indications 2014, OECD Green Growth Studies, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202030-en>
12. Moving towards a Common Approach on Green Growth Indicators. Green Growth Knowledge Platform Scoping Paper, april 2013.
13. <https://data.worldbank.org/country/azerbaijan?view=chartcari>
14. <https://data.worldbank.org/country/azerbaijan?view=chart>
15. <https://www.iea.org/Sankey/#?c=Russian%20Federation&s=Balance>
16. <https://data.worldbank.org/indicator/EG.GDP.PUSE.KO.PP.KD?view=chart>

ÜLKELERİN EKONOMİK STATÜLERİNİN BELİRLENMESİNDE DİSKRİMİNANT ANALİZİ YAKLAŞIMI

Balaş Babayeva

İstanbul Üniversitesi

“İktisat” doktora öğrencisi

34107, İstanbul, Kadınnıne sokak 1

e-posta: balash1992@hotmail.com

Hanum Halilli

İstanbul Üniversitesi

“Sayısal Yöntemler” doktora öğrencisi

34107, İstanbul, Kadınnıne sokak 1

e-posta: halilovahanim@gmail.com

Açar sözlər: diskriminant, iqtisadi vəziyyət, Ümumi Daxili Məhsul, iqtisadi göstəricilər, təsnifetmə.

Anahtar kelimeler: diskriminant, ekonomik statü, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, ekonomik göstergeler, sınıflandırma.

Ключевые слова: дискриминант, экономический статус, Валовой Внутренний Продукт, экономические показатели, классификация.

Keywords: discriminant, economic statu, Gross Domestic Product, economic indicators, classification.

Балаш Бабайева, Ханым Халилли

Определение экономического статуса стран методом дискриминантного анализа

Резюме

Есть много факторов, влияющих на экономическое положение стран. В этом исследовании был проведен анализ дискриминантной функции с целью классификации 68 случайно выбранных стран, с использованием показателей ВВП, уровня смертности и уровня инфляции согласно данным официального сайта Всемирного Банка. Согласно результатам, полученным в результате исследования, уровень инфляции и уровень смертности в отличии от уровня ВВП сильно влияют на экономическое состояние стран. Современные результаты анализа не отрицают влияния переменных на экономику, но в этой статье показывается что, переменные, рассчитанные с помощью дискриминантного анализа, оказывают еще большее влияние на экономический рост.

Balash Babayeva, Khanım Khalilli

Discriminant analysis approach in determining the economic status of countries

Summary

There are many factors affecting economic status of the countries. In this article discriminant analysis was implemented in order to classify 68 countries selected randomly by using GDP, Mortality Rate and Inflation Rate as a criteria affecting economic status of the countries according to World Bank Web site data. According to the findings obtained as a result of the analysis, the inflation rate and the mortality rate affect economic status of the countries strongly but the effect of GDP is weaker. The results do not deny the effects of the variables of the analysis made up-to-date on the economy, but shows that, the variables measured by discriminant analysis in this paper affects the economic growth more.

Ödəbiyyat

1. Cohen, Benjamin: “A Grave Case of Myopia” International Interactions. 2009
2. Cooper, Andrew: “The G20 as an Improved Crisis Committee and/or a Contested ‘Steering Committee’ for the World” International Affairs. 2010
3. Drezner, Daniel. W. The System Worked: How the World Stopped Another Great Depression. Oxford, Oxford University Press-2014
4. EBSO: 2017 Yılında Dünya ve Türkiye Ekonomisi& 2018 Yılından Beklentiler
5. TÜSİAD: “2018 Yılına Girerken Türkiye ve Dünya Ekonomisi. Ekonomik Araştırmalar Bölümü” Ekonomik Araştırmalar Bölümü. 2017
6. Bernanke, Ben S. “Financial Reform to Address Systemic Risk: a Speech at the Council on Foreign Relations” No:448, Washington. March 10, 2009
7. C.Cedric. “What is economic strength and how to measure it” Center of America Progress. 2014
8. Jim, G. “The Big Three Indicator. Discover Options, Trusted Education Proven Results” 2016
9. Çelik, Melike K: “Bankaların Finansal Başarısızlıklarının Geleneksel ve Yeni Yöntemlerle Öngörüsü” Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 2010
10. H.Elhan Atilla. “Ayırma (Diskriminant) Analizi” 5.bs, Ankara, Detay, 2017, 14
11. Desmond, Bartholomew. “A Discriminant Function Analysis Approach to Country’s Economy Status” Journal of Advanced Statistics. Vol. 2, No. 4, December 2017

AZƏRBAYCANDA TÜTÜN VƏ ÇAY BAZARININ STATİSTİK TƏHLİLİ

Pərvanə Namazova

*Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi
Elmi-Tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzinin
Statistik innovasiyaların tətbiqi şöbəsinin aparıcı iqtisadçısı
AZ1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: mparvana@azstat.org*

Açar sözlər: tütün, tütün bazarı, əkin sahəsi, tütün istehsalı, tütün idxalı, tütün ixracı, istehsal prosesi, çay bitkisi, çay bazarı, çay idxalı, çay ixracı.

Ключевые слова: табак, табачный рынок, посевная площадь, производство табака, импорт табака, экспорт табака, процесс производства, чай, рынок чая, импорт чая, экспорт чая.

Keywords: tobacco, tobacco market, crop area, tobacco production, tobacco import, tobacco export, production process, tea, tea market, tea import, tea export.

Parvana Namazova **Statistical analysis of the tobacco and tea market in Azerbaijan** **Summary**

The article discusses cultivated areas, their production and productivity of tobacco and tea, which are the main indicators of the tobacco and tea market. Time series of import and export of tea, tobacco and tobacco products were analyzed.

The article also focused on development perspectives of the tobacco and tea market. It also reflects the State Program, developed in order to strengthen state support for the development of tobacco production in the country, effectively use the potential of this sector and increase interest in the production of tobacco. In order to ensure the development of the tea industry, implementation of the state policy aimed at forming new tea plantations, growing tea seedlings and producing green tea leaves and tea products, and also aimed at improving the scientific support of tea production in Azerbaijan Republic was mentioned. In addition, the article considers the importance of allocating long-term concessional loans for the development of tobacco growing and tea-growing in the country.

Ədəbiyyat

1. "Azərbaycan Respublikasında tütünçülüyün inkişafına dair 2017-2021-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. 2017-ci il 10 avqust.
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi saytı: <https://president.az/articles/27024>
3. Azərbaycanın Sənaye Portali. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin rəsmi saytı: <http://senaye.gov.az/content/html/2185/attachments>
4. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi saytı: <https://www.stat.gov.az>
5. <http://ikisahil.az/post/news-105123>
6. <http://azstand.gov.az>

DÜNYA MALİYYƏ QLOBALLAŞMASININ AZƏRBAYCANA TƏSİRİ

Orxan Musayev

*Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
“Dünya iqtisadiyyati” kafedrasının magistrantı
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: musayev.o@list.ru*

Açar sözlər: devalvasiya, maliyyə sektor, maliyyə qloballaşması, iqtisadi inkişaf, xarici investisiya, xarici ticarət, neft sektor, qeyri-neft sektor, ÜDM.

Ключевые слова: девальвация, финансовый сектор, финансовая глобализация, экономическое развитие, иностранные инвестиции, внешняя торговля, нефтяной сектор, ненефтяной сектор, ВВП.

Keywords: devaluation, financial sector, financial globalization, economic development, foreign investment, foreign trade, oil sector, non-oil sector, GDP.

Orkhan Musayev

The impact of world financial globalization on Azerbaijan

Summary

This article analyses the cooperation between Azerbaijan and international financial, credit and economic organizations after its independence and achievements gained as a result of this cooperation. It shows that, globalization has caused numerous disadvantages, together with success. Thanks to the foreign investment in Azerbaijan, the country has become one of the middle- high income countries, and the level of poverty has reduced. In the last two decades, Azerbaijan has transformed from a young democratic state to the main center of power in the South Caucasus region. Investment in the non-oil sector by other countries has led to the progress of the economy of Azerbaijan.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycanda devalvasiya: səbəb və nəticələr. <http://www.xalqqazeti.com/az/news/economy/66718>
2. Azərbaycanın xarici borc yükü artırır (araşdırma) <http://banco.az/az/news/azerbaycanin-xarici-borc-yuku-artir-arasdirma>
3. 2017-ci ildə Ümumi Daxili Məhsul istehsalı <https://www.stat.gov.az/news/index.php?id=3736>
4. Dünya Bankı Azərbaycanda - 25 illik əməkdaşlıq <http://www.worldbank.org/en/news/feature/2017/09/18/world-bank-in-azerbaijan-25-years-of-partnership>
5. Manatın devalvasiyası arxasında duran səbəblər [Təhlil]. <https://www.amerikaninsesi.org/a/manart-devalvasiya/3112363.html>
6. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi saytı: www.stat.gov.az
7. <http://www.worldbank.org/en/country/azerbaijan/overview#3>
8. <https://data.worldbank.org/country/azerbaijan?view=chart>
9. Beynəlxalq Valyuta Fondunun rəsmi saytı: <https://www.imf.org/external/index.htm>

UOT 311:216;336.717.6

**MALİYYƏ NƏTİCƏLƏRİNİN UÇOTUNUN TARİXİ MƏRHƏLƏLƏRİNĐƏ HESABLAR
PLANININ ROLU VƏ ƏHƏMİYYƏTİ**

Sifariz Səbzəliyev

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

“Mühasibat uçotu və audit” kafedrasının müdürü, i.e.d., professor

AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6

e-poçt: s.sabzaliyev@aseu.edu.az

Açar sözlər: mühasibat mənfəəti, kalkulyasiya, xüsusi fondlar, gəlirlər, xərclər, hesablar planı, yayındırılmış vəsait, aktivlər, ehtiyatlar, xalis mənfəət, reinvestisiya.

Ключевые слова: учет прибыли, расчеты, специальные фонды, доходы, расходы, план счетов, отвлеченные средства, активы, резервы, чистая прибыль, реинвестирование.

Keywords: profit accounting, calculations, special funds, incomes, expenses, accounts plan, distributed funds, assets, reserves, net profit, reinvestment.

Sifariz Sabzaliyev

The historical stages of accounting for financial results

Summary

The article is devoted to the problems of the method of accounting for financial results. The article deals with the formation of information about business processes and phenomena, as well as about financial results in business accounts. The analysis shows that in modern economic conditions reliable information on income, expenses and financial results allows you to make the best management decisions on which the business activity of the enterprise depends.

Ədəbiyyat

1. В.Ф.Палий, Я.В.Соколов. АСУ и проблемы теории бухгалтерского учета. М.: Финансы и статистика. 1981
2. А.В.Климов. Отражение в годовой бухгалтерский отчетности доходов и расходов. М.: Финансы и статистика. 2010
3. С.И.Церпенто, Н.В.Предеус. Бухгалтерский учет в строительстве. М.: Изд. Кнорус, 2011
4. А.И.Нечитайло. Учет финансовых результатов и распределение прибыли. Санкт-Петербург-2005
5. И.Е.Глушков. Бухгалтерский (налоговый, финансовый, управленческий) учет на современном предприятии. М.: Кнорус, 2004.
6. S.M.Səbzəliyev. Maliyyə hesabatı. Bakı-2018

ИНЖЕНЕРНЫЙ МАРКЕТИНГ - МЕНЕДЖМЕНТ В СОЗДАНИИ БЕРЕЖЛИВОГО ПРОИЗВОДСТВА

Эльдар Гулиев

Азербайджанский Государственный Экономический Университет

Русская экономическая школа

доцент кафедры «Экономика», доктор философии по экономике

АЗ 1072, город Баку, улица Гасана Алиева 135

e-почта: eldargeorgia1948@mail.ru

Натик Гурбанов

Азербайджанский Государственный Экономический Университет

Русская экономическая школа

доцент кафедры «Экономика», доктор философии по экономике

АЗ 1072, город Баку, улица Гасана Алиева 135

e-почта: natik1952@hotmail.com

Açar sözlər: marketing, menecment, mühəndislik marketinqi, yüngül istehsal, biznes, iqtisadiyyat, iqtisadiyyat rejimi.

Ключевые слова: маркетинг, менеджмент, инженерный маркетинг, бережливое производство, бизнес, экономика, режим экономики.

Keywords: marketing, management, engineering marketing, lean manufacturing, business, economy, economy mode.

Eldar Quliyev, Natiq Qurbanov

Engineering marketing management in the creation of lean production

Summary

The creation of the economical production comes from the culture of production in modern business structures. This new level of organization and management, supported by both economic and environmental considerations, is also supported by engineering marketing and management.

The issue of practical implementation of the achievements of engineering marketing management in the creation of the economical production in the fields of material production of the Republic of Azerbaijan has special actuality.

The submitted article also covers the problems of more economical use material, financial and labor resources by using these innovative technologies more effectively.

In real conditions, the implementation of the system of thrift at the level of industrial enterprises is characterized by a number of indicators, which are given in the article.

The article concludes with a schematic description of the mechanism of the economical production in the enterprises complying with the principles of the engineering marketing and management.

Литература

1. К.Андерсон, К.Керр. Менеджмент, ориентированный на потребителя. М.: ФАИР-ПРЕСС-2003, 288с.
2. И.Ансофф. Новая корпоративная стратегия. / Под ред. Ю.Н.Каптуревского. СПб.: Санкт-Петербург, 1999.416 с.
3. П.Вумек Джеймс, Джонс Дэниэл. Бережливое производство: Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании. М.: Альпина бизнес букс, 2008. 473 с.
4. Ф.П.Друкер. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения. М.: Файр-Пресс, 1998. 288 с.
5. http://en.wikipedia.org/wiki/Engineering_management
6. <http://www.grandars.ru/college/filosofiya/filosofiya-drevnego-kitaya.html>

DAYANIQLI İNKİŞAF STATİSTİKASININ TƏŞKİLİNDE ƏHALİNİN SİYAHİYAALINMASI MƏLUMATLARINDAN İSTİFADƏNİN ƏSAS XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Rasim Səfərov

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin

Dayaniqli inkişaf statistikası şöbəsinin müdürü

AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaçılar prospekti 81

e-poçt: rsafarov@azstat.org

Açar sözlər: minilliyyin inkişaf məqsədləri, dayaniqlı inkişaf məqsədləri, dayaniqlı inkişaf statistikası, dayaniqlı inkişaf göstəriciləri, insan, əhalinin siyahıyalınması, informasiya.

Ключевые слова: цели развития тысячелетия, цели устойчивого развития, статистика устойчивого развития, индикаторы устойчивого развития, человек, перепись населения, информация.

Keywords: millennium development goals, sustainable development goals, sustainable development statistics, sustainable development indicators, human, population census, information.

Расим Сафаров

**Основные особенности использования данных переписи населения
в организации статистики устойчивого развития**

Резюме

В статье говорится об объекте исследования статистики устойчивого развития, информационном обеспечении, требованиях к производству статистических данных, охвате глобальной повесткой дня устойчивого развития статистической информации, а также подчёркивается тесная связь статистики, как области фундаментальной науки, с информатикой.

В то же время отмечается, что в целях разработки политики в области устойчивого развития наиболее полную информацию о населении можно получить именно путем переписи населения.

Помимо незаменимой роли переписи населения в организации статистики устойчивого развития, как прямого источника данных для конкретных показателей, можно сказать, что она также служит первичным источником ссылки при сборе данных по показателям, связанных с человеком, для формирования выборочной совокупности при организации выборочных исследований домашних хозяйств и т.д., на основании данных переписи населения формируется статистическая база данных.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi saytı: www.stat.gov.az
2. Avropa Statistikləri Konfransının 2020-ci il üzrə əhalinin və mənzil fondunun siyahıyalınmasına dair tövsiyələri. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı. Nyu-York və Cenevrə. 2015-ci il
3. https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf
4. “2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyalınmasının keçirilməsi” haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı. <http://www.e-qanun.az/framework/33654>
5. S.M.Hacıyev. Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi. Bakı-2005
6. <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf>

**INNOVASIYALARIN VƏ İNSAN KAPİTALININ İNKİŞAFI İLƏ MƏŞĞULLUQ
ARASINDA QARŞILIQLI ƏLAQƏNİN TƏHLİLİ**

Orxan Sadıqov

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

“Nəzəri və praktiki iqtisadiyyat” kafedrasının doktorantı

AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6

e-poçt: orxan.sadiqov@maliyye.gov.az

Açar sözlər: innovasiya siyaseti, milli innovasiya sistemi, innovasiya strukturu, insan kapitalının inkişafı, innovasiya tipli məşğulluq, “təhsil-elm-istehsal”.

Ключевые слова: инновационная политика, национальная инновационная система, структура инноваций, развитие человеческого капитала, занятость инновационного типа, “образование- наука- производство”.

Keywords: innovation policy, national innovation system, innovation structure, development of human capital, innovative type of employment, “education-science-production”.

Orkhan Sadigov

**Analysis of the relationship between innovation and human capital
development and employment**

Summary

In this article has shown the ways of development of innovations and human capital, also importance of establishment of the national innovation system and accepting the law on innovation, innovative type of employment and etc issues were covered.

In addition, issues regarding establishment of the agile administration mechanism of “education-science-production” relations and increasing effectiveness of the “education-investigation-innovation” chain have been investigated.

In common relationship between innovation and human capital development and employment have been studied and the results have been submitted.

Ədəbiyyat

1. “Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi” haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı. 2016-cı il 6 dekabr.
2. Azərbaycan 2020: Gələcəyə Baxış İnkışaf Konsepsiyası. Bakı-2012.
3. G.A.Əzizova. Dövlətin İnvestisiya-İnnovasiya Siyasəti. Dərs vəsaiti, Bakı-2012.
4. “Innovation in Transition”. EBRD Transition Report 2014 (p.83).
5. Technology and Innovation Report 2015. Fostering Innovation Policies for Industrial Development. UNCTAD 2015.
6. World Bank (Innovation Policy: A Guide for Developing Countries). Washington, D.C.: World Bank, 2010.
7. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəsmi saytı: www.economy.gov.az
8. www.kitab.az
9. www.imf.org
10. www.worldbank.org

AZERBAIJAN: THE TRANSITION ACTION FROM BLACK GOLD TO GREEN CULTURE

Gunel Amrahova

*Azerbaijan State University of Economy
Banking Department, Economics PhD Candidate
AZ 1001, Baku, Istiglaliyyat street 6
e-mail: huseynova_gunel@hotmail.com*

We have reached the line when we have to think about negative results of oil and gas exhaust which is becoming part of reality and will stick to social agenda in recent future.

Açar sözlər: “yaşıl” iqtisadiyyat, ekoloji iqtisadiyyat, “yaşıl” maliyyə, “yaşıl” sərmayələr, “yaşıl” maliyyələşdirmə, qlobal istiləşmə

Ключевые слова: «зеленая» экономика, экономика окружающей среды, «зеленое» финансирование, «зеленые» инвестиции, «зеленое» финансирование, глобальное потепление

Keywords: “green” economy, environmental economics, “green” funding, “green” investments, “green” financing, global warming

Gunel Amrahova

Azerbaijan: the transition from black gold to green culture

Summary

While Azerbaijan slightly integrates into global market, there is still lack of investment inflow and outflow and very poor financial diversity in comparison to the high potential of the country. Our national economy follows stable investment practices and invests into balanced and profitable businesses, such as Oil and Gas exploration and production industry. Other fields have not been analyzed and developed, thus being invested enough, foreign and national investors are not interested to invest into potentially risky and concealed areas of business. On my opinion, the main challenge for now is that the other fields of economy still suffer from insufficiency of financial resources for capital formation. Lack of financial investments allocated for the development of capital markets in non-associated with oil and gas exploration sectors of the economy, remains the major challenge for Azerbaijan nowadays. Measures, even though applied, have not been sufficiently effective to stabilize and balance investment market and deepening integration of the country into the global market economy, and commercial banks will take an important role in attracting financial resources as they accumulate the greatest share of freely circulated money mass in the country.

Alternatively, having extensive potential for green industry development, currently Azerbaijan faces environmental challenges – ground air and water pollution. Very little amount of huge development projects budget is allocated for post clean-up and pollution prevention programs and activities. In parallel, we suffer from deficiency of information and knowledge related to social activities on environment preservation. As a result, ecological and environmental situation in Azerbaijan worsens, raising interest to green investments, directed to further build up corporate social responsibility culture and mechanisms in Azerbaijan.

References

1. Book: Red Book of Azerbaijan Republic, First Edition was published in 1989: Plants:Buxushyrcana; Parrotia; Quercuscastaneifolia; Pyrushyrcana; Gleditsiacaspica; Acacia saligna; Alnuscordata; Danaeracemosa; Ruscushyrcanus; Pinuseldarica; Rhododendron caucasicum; Hederapastuchowii; Gentianalagodechiana; Cladochaetacandidissima; Taxus;

Platanusorientalis; Galanthuscaucasicus; Euonymus velutina; Astragalusnachtschevanicus; Quercussuber; Crocus caspius; Nymphaea; Parrotiapersica. Animals: Pheasant Talysh; black stork; Pelican; the Eagle; Cerna; argali sheep Caucasus; Eagle prairie; falcon; Borodach; Pelican pink; Flamingo; Forest cote; leopard; Transcaucasia mountain sheep; Transcaucasia fauna; Transcaucasia goose; fur animals; steppes ordinary; Southern gophers; Triton ordinary; Triton comb; Caucasus Talha; Mediterranean tortoise; Boom-snake; Turov; argali sheep Caucasus; mountain goat

2. Regional Climate Change Impacts Study for the South Caucasus Region. (2011, UNDP)
3. Book: Renewable energy strategy J.Malikov. “2012 State Agency of Alternative and Renewable Energy Sources (ABEMDA)”
4. Research Paper: Development in Eastern Europe and the South Caucasus. OECD 2011
5. Report: World Commission on Environment and Development’s (the Brundtland Commission) report Our Common Future. (Oxford: Oxford University Press, 1987)
6. Article: Resource efficiency Gains and Green Growth Perspectives in Azerbaijan, Naila Aliyeva October 2012
7. Article:http://www.az.undp.org/content/azerbaijan/en/home/operations/projects/sustain_development/renewable_energy/
8. Legal Act: Administrative Department of the President of the Republic of Azerbaijan PRESIDENTIAL Library -National Environmental Action Plan (NEAP) 1995
9. Conference paper: CASE (Civic Action for Security and Environment) Small Grants Programme CASE-AZERBAIJAN NATIONAL STRATEGY, December 2009, OSCE
10. Conference paper: AZERBAIJAN: Alternative and Renewable Energy – A Business Perspective Sponsored by ECOTRADE S.A. May 2013
11. <http://www.wclimate.com/road-to-paris-2015/>

ELEKTRON PULLARDAN İSTİFADƏNİN İQTİSADI-TEXNİKİ ÜSTÜNLÜKLƏRİ

Çiçək Nəcəfova

Sumqayıt Dövlət Universiteti

Maliyyə və mühasibat üçotu kafedrasının böyük laboranti

İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun dissertantı

AZ 1011, Həsən Bəy Zərdabi Prospekti 88a

e-poçt: chichak64@mail.ru

Açar sözlər: elektron ödəmə sistemləri, kredit kartları, ödəmə kartları, elektron pul, smart-kart, şəbəkə pulları.

Ключевые слова: электронные платежные системы, кредитные карты, платежные карты, электронные деньги, смарт-карта, сетевые деньги.

Keywords: electronic payment systems, credit cards, payment cards, electronic money, smart card, network money.

Chichak Najafova

The economic and technical benefits of using electronic money

Summary

The article contains the field of e-commerce, establishment and development of e-commerce, in turn creation of electronic payment systems and electronic money that is one of the integral elements of the digital economy in the article. Electronic Money is an analogue of the ordinary money known to all, a payment instrument, which is stored as special notes in an electronic form, a computer and network as well as a special electronic device containing the microprocessor. The theoretical bases and practical questions of forming and development of the electronic money, their own processing and economic-technical advantages of the electronic money in Azerbaijan are considered in the article.

Ədəbiyyat

1. Деньги в современной России [Текст] / М.Таставен // Экономист. 2007. № 10. стр. 17-21
2. А.Комаров. Электронные деньги: преимущества и недостатки // Финансовая газета. Региональный выпуск. 2008. № 8 (февраль).
3. К.Скиннер. Будущее банкинга. Мировые тенденции и новые технологии в отрасли. Минск: Изд-во «Гревцов Паблишер», 2009.
4. Системы электронных денег, их формы, виды и методы использования. //<http://www.y-money.com.ua>
5. “Elektron imza və elektron sənəd haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. 9 mart 2004-cü il.
6. “Elektron ticarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. 2005-ci il 10 may
7. Финансы. Денежное обращение. Кредит [Текст]: учебник / А.М.Бабич, Л.Н.Павлова. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005.
8. www.taxes.gov.az/uploads/beynelxalq/2015/

AZƏRBAYCANDA ELEKTRON TİCARƏTİN İNKİŞAF İSTİQAMƏTLƏRİ

Samir Quliyev

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi

Statistika işlərinin əlaqələndirilməsi və strateji planlaşdırma şöbəsinin məsləhətçisi

AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81

e-poçt: samirg@azstat.org

Açar sözlər: internet, marketinq, elektron ticarət, iqtisadiyyat, rəqəmsal marketinq.

Ключевые слова: интернет, маркетинг, электронная торговля, экономика, цифровой маркетинг.

Keywords: internet, marketing, e-commerce, economics, digital marketing.

Samir Guliyev

Prospects of e-commerce development in Azerbaijan

Summary

The article outlines the features of the development of e-commerce and shows that e-commerce has evolved in parallel with digital technologies. Implementation of the modern technology in the economy highlights the new economic process, such as e-commerce in this field. Influence of doing business through the internet on the development of modern marketing activities has been reflected. A brief information is given on the work carried out in this area in the country, on the legal framework of the e-commerce systems for regulating relations between producers, consumers and the state. Necessity of developing and improving digital commerce in this area, creating the necessary resources for future development, in terms of its impact on the country's economy, is shown.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi saytı: <https://president.az>
2. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin rəsmi saytı: www.economy.gov.az
3. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəsmi saytı: www.stat.gov.az
4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Normativ Hüquqi aktların vahid elektron bazası: www.e-qanun.az
5. 2018-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal ödənişlərin genişləndirilməsi üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. 2018-ci il 26 sentyabr.
6. A.Dadaşov “Kütləvi informasiya vasitələrində reklam və marketinq problemləri”. Bakı-2001
7. Ə.Q.Əliyev. İnformasiya iqtisadiyyatının formallaşması şəraitində internet bankinq texnologiyalarının əhəmiyyəti və innovativ xüsusiyyətləri. İnformasiya cəmiyyəti problemləri. №2(4), 2011, 41-49
8. Məhərrəm Əkbərov. “Elektron kommersiya”. İqtisad Universiteti Nəşriyyatı. Bakı-2011
9. Məhərrəm Ağamaliyev, Tahir Şükürov. “Ticarət müəssisələrinin iqtisadiyyatı”. Bakı-2010
10. KARABACAK, E. 1993. “Medyanın Tüketicisi Davranışları Üzerindeki Etkisi ve Pazarlama Yönetimi Açısından Önemi”.

Korrektor: Arzu Salmanova

Çapa imzalanmışdır: 15.05.2019